PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

LINT - KINDERSTRAAT

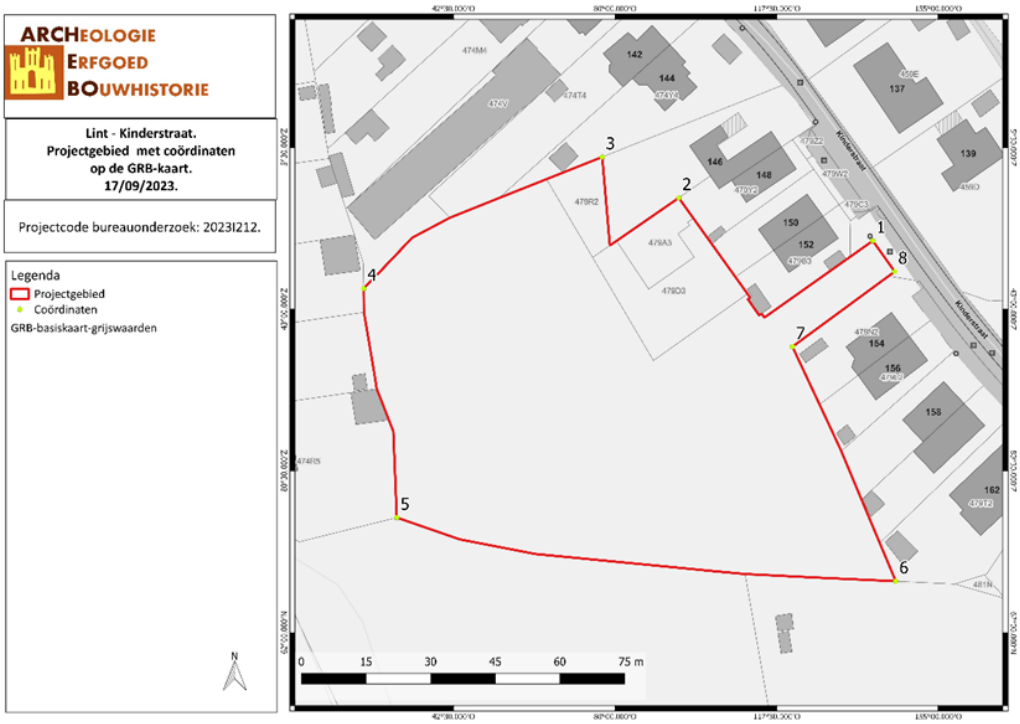
N. GEELEN, K; BOUCKAERT
D. WIJNS & J. CLAESEN

SEPTEMBER 2026

1 ALGEMEEN

Administratieve gegevens / Technische Fiche

Onderzoek:	Programma van maatregelen. Lint - Kinderstraat
Opdrachtnemer:	ARCHEBO bv Merelnest 5 3470 Kortenaken
Projectleiding:	Jan Claesen
Erkend archeoloog:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014
Locatie:	Antwerpen, Lint, Kinderstraat.
Coördinaten :	1 X 159259,817 Y 201212,866 2 X 159214,792 Y 201222,793 3 X 159197,009 Y 201232,285 4 X 159141,687 Y 201201,797 5 X 159149,351 Y 201148,712 6 X 159265,128 Y 201133,964 7 X 159241,171 Y 201188,315 8 X 159264,906 Y 201205,713
Kadastrale percelen:	Lint, afdeling Lint, sectie D, N° 479A3, 479D3, 479E3 en 479R2.

Figuur 1: Situering van het projectgebied op het GRB (Geopunt, 2023)

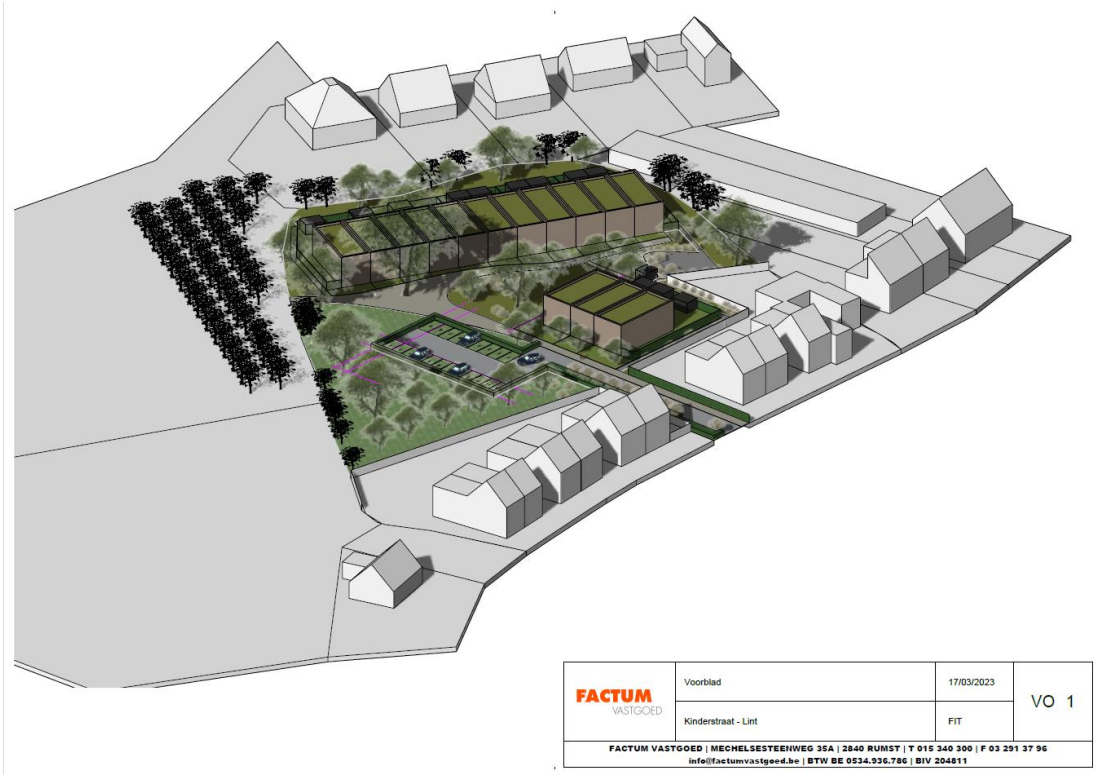
2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen.

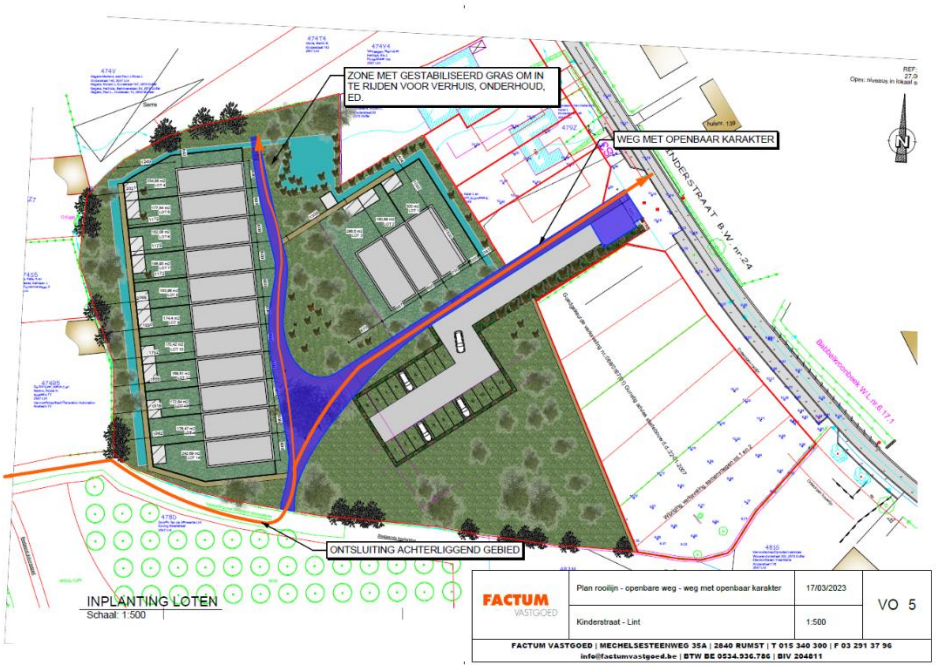
Aanleiding van het vooronderzoek

Binnen het projectgebied zullen er in totaal 14 woningen gebouwd worden, zijnde één groep van 11 woningen en één groep van 3 woningen. Het projectgebied zal bovendien langsheen de W-, N- en O-zijde voorzien worden van grachten. Gracht 1 en 2 worden 60 cm. diep en gracht 3 wordt 35 cm diep. Verder is er ook een wadi voorzien die ongeveer 60 cm diep wordt. De woningen zullen tevens ieder voorzien worden van een regenwaterput van 7500 liter. Ook zal er de benodigde wegenis voor bewoners en bezoekers alsmede een parkeerplaats voor 21 voertuigen aangelegd worden. De betreffende parkeerplaats wordt aangelegd op het ZO deel van het projectgebied en dit op een overstromingsgevoelige plaats. Deze locatie zal ongeveer 30 cm. opgehoogd worden terwijl het ZW deel van deze zone ongeveer 10 cm zal verlaagd worden en dit ter compensatie van de ophoging. Verder wordt het terrein voorzien van een pad en gestabiliseerd gras ten behoeve van de brandweer. Dit alles wordt aangevuld met de nodige nutsleidingen. In het zuiden wordt groenaanleg voorzien.

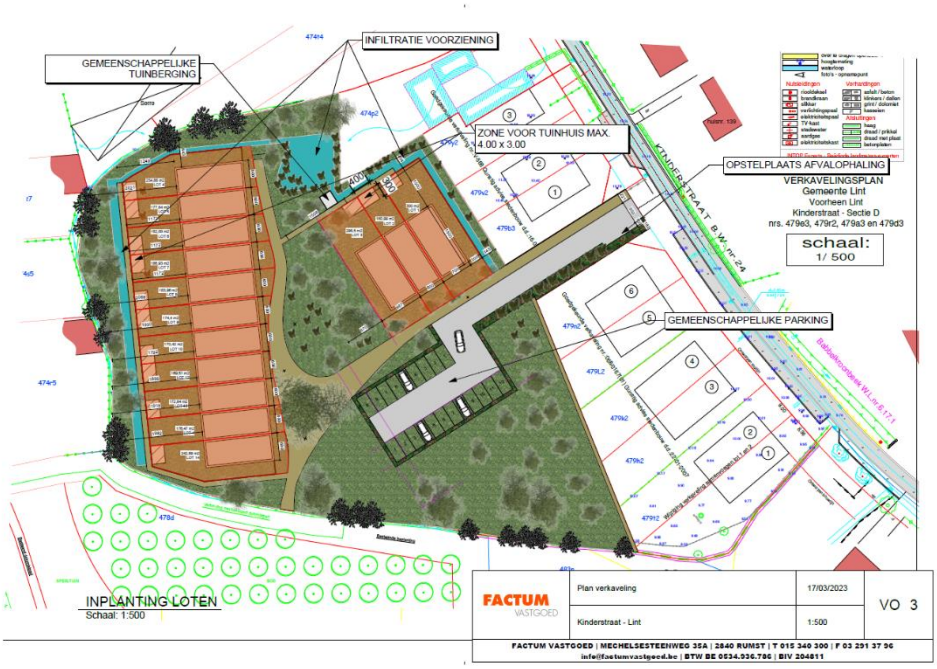
Conclusie: er wordt uitgegaan van een maximale verstoringsgraad binnen het volledige projectgebied.

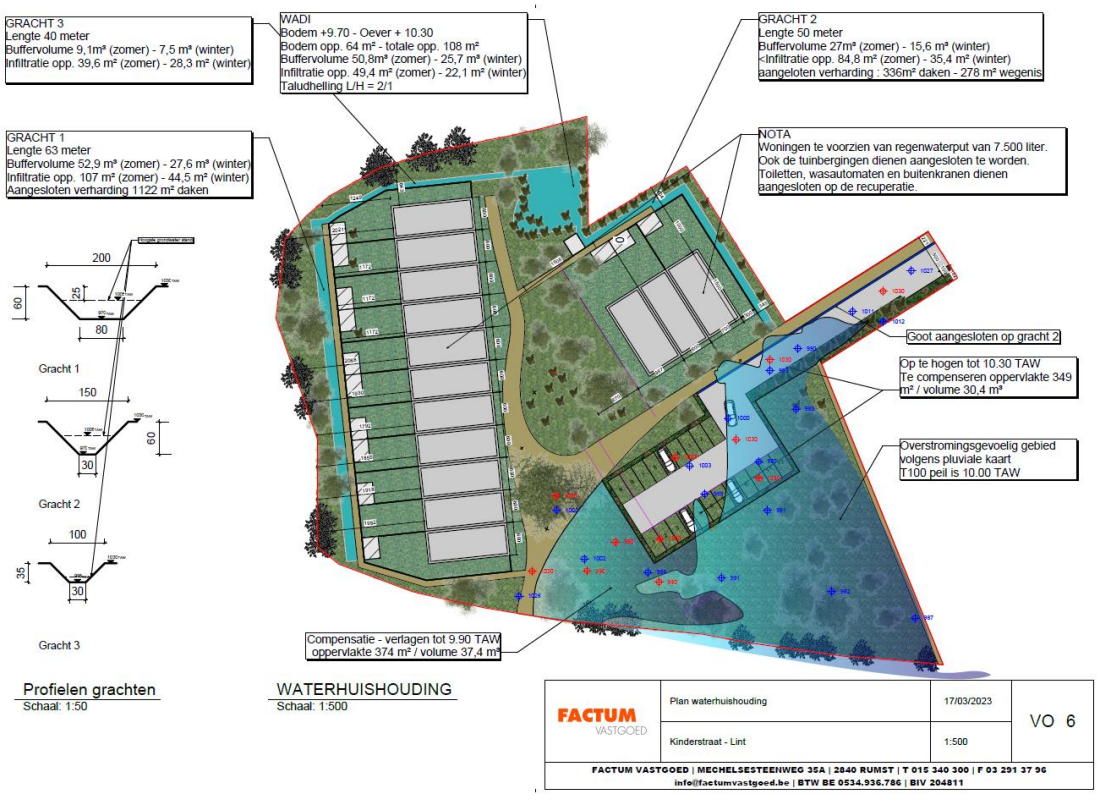
Figuur 1: Model van de toekomstige bebouwing gezien vanaf het ZO (Kinderstraat). (Opdrachtgever, 2023).

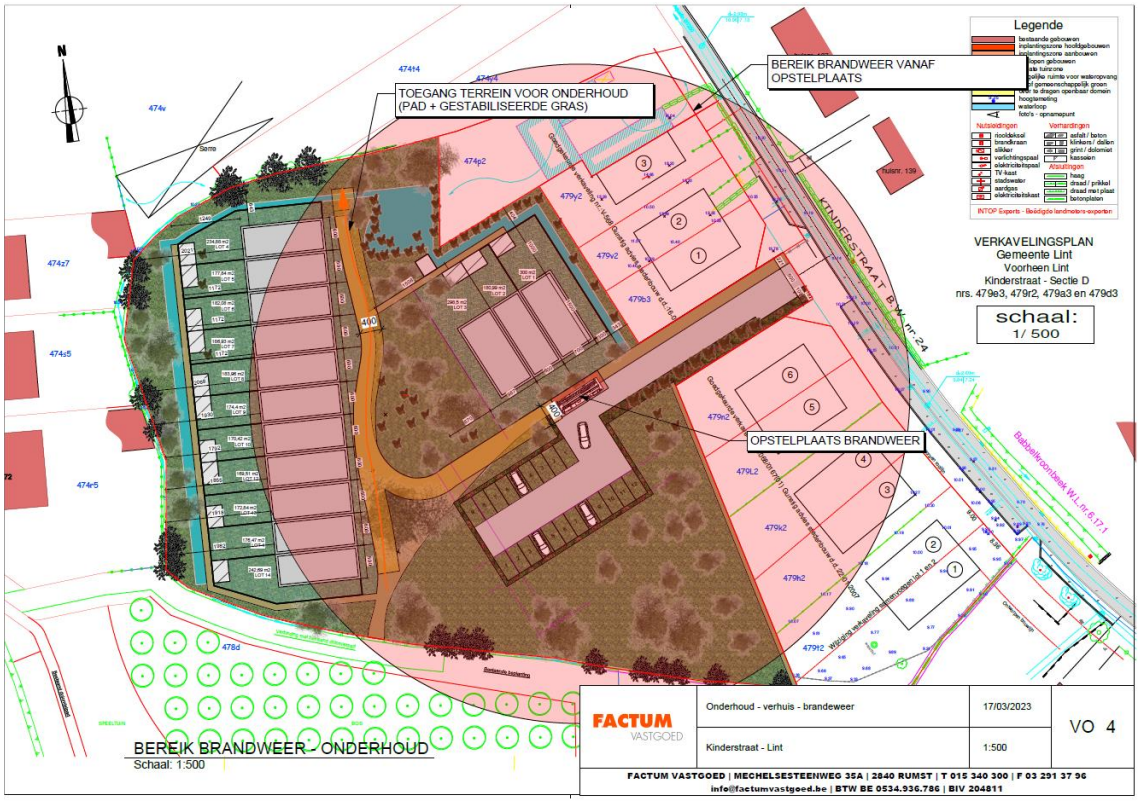
Figuur 2: Inplantingsplan en rooilijn van de nieuwe toestand (Opdrachtgever, 2023).

Figuur 1: Inplantingsplan der loten. (Opdrachtgever, 2023).

Figuur 1: Plan inzake waterhuishouding, grachten en wadi. (Opdrachtgever, 2023).

Figuur 1: Plan met informatie inzake onderhoudsdiensten en toegankelijkheid brandweer. (Opdrachtgever, 2023).

Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem[1]

Naar aanleiding van een stedenbouwkundige vergunning heeft ARCHEBO bvba een archeologienota opgemaakt voor een projectgebied aan de Kinderstraat te Lint (Provincie Antwerpen). Binnen het projectgebied zullen er in totaal 14 woningen gebouwd worden, zijnde één groep van 11 woningen en één groep van 3 woningen. Verder zal het projectgebied langsheen de W-, N- en O-zijde voorzien worden van grachten. Gracht 1 en 2 worden 60 cm. diep en gracht 3 wordt 35 cm diep. Verder is er ook een wadi voorzien die ongeveer 60 cm diep wordt. De woningen worden tevens voorzien van ieder een regenwaterput van 7500 liter. Er wordt tevens voorzien in de benodigde wegenis voor bewoners en bezoekers alsmede een parkeerplaats voor 21 voertuigen. Deze parkeerplaats wordt aangelegd op het ZO deel van het projectgebied en dit op een overstromingsgevoelige plaats. Deze plaats zal ongeveer 30 cm. opgehoogd worden terwijl het ZW deel van deze zone ongeveer 10 cm zal afgelaagd worden en dit ter compensatie van de ophoging. Verder wordt het terrein voorzien van een pad en gestabiliseerd gras ten behoeve van de brandweer. Dit alles wordt aangevuld met de nodige nutsleidingen. Kortom er zal een maximale verstoring plaatsgrijpen van het projectgebied. Het projectgebied heeft een oppervlakte van ca. 13027,22 m².

Er wordt dan ook uitgegaan van een maximale verstoringsgraad binnen het volledige projectgebied.

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen ligt het N deel van het projectgebied op een bodem die gekarteerd wordt als OB zijnde “Onder Bebouwing” OB. Bijgevolg is de bodemopbouw van dit gedeelte niet gekend.

Het ZW deel van het projectgebied situeert zich op een bodem die gekarteerd werd als OT zijnde “Vergraven Terreinen”. (Verstoringen van de bodem?).

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen ligt het grootste deel van het projectgebied op een bodem die gekarteerd wordt als “Lhc”. De meest zuidelijke rand van het projectgebied ligt op een bodem die gekarteerd werd als “Lca”. Een klein stukje van het projectgebied (NO-deeltje) bevindt zich op een bodem gekarteerd als “OB” zijnde “Onder Bebouwing”.

De Lhc-bodem betreft een sterk gleyige zandleemgrond met een sterk gevlekte textuur B-horizont.

De Lca-bodem betreft een matig droge zwak gleyige zandleembodem met textuur B horizont. Bij de Lca-bodem rust de Ap-horizont op een E horizont (ongeveer 40 cm dik) of rechtstreeks op de textuur B bij Lca. Bij de Lca-bodem is de textuur B aangerijkt met klei en sesquioxiden, het is een bruin zwaar zandleem. In vele gevallen komt een substraat voor op wisselende diepte. Roestverschijnselen beginnen tussen 80 en 120 cm. Normaal hebben deze gronden geen watergebrek noch wateroverlast. De substraatgronden zijn in het voorjaar koud en laat te bewerken en kunnen in de zomer bij aanhoudende droogte aan watergebrek lijden.

Een klein stukje van het projectgebied ligt op een zone gekarteerd als “OB” zijnde onder bebouwing.

Conclusie van de bodemkundige studie: het projectgebied ligt grotendeels op een vochtige bodem waardoor deze minder geschikt is voor tijdelijk steentijdkampementen. NB. Ook heden ten dage is het ZO deel van het projectgebied overstromingsgevoelig (althans volgens de documenten verstrekt door de opdrachtgever). Op ca. 108 meter ten NO van het projectgebied loopt de Babbelsebeek en op ca. 99 meter ten ZW loopt de Roetaardshoekloop. Bovendien ligt het projectgebied in een vork gevormd door deze twee natuurlijke waterlopen. Kortom het projectgebied is zeer dicht bij water gelegen (zelfs binnen een vork gevormd door twee beken) hierdoor bestaat er een aanzienlijke kans inzake het aantreffen van tijdelijke steentijdkampementen.

Het projectgebied ligt tussen de 10,52 m. (NW) en 9,91 m. (ZO) boven de zeespiegel met een lichte afhelling naar het ZO toe. Ook deze ligging is favorabel inzake het aantreffen van tijdelijke steentijdkampementen.

[1] CLAESEN J et al, *Archeologienota Lint - Kinderstraat*, Kortenaken, 2023.

Conclusie: het projectgebied is zeer dicht bij water gelegen en op een helling gericht naar het ZW. Beide elementen maken dat de locatie geschikt is inzake het aantreffen van tijdelijke steentijdkampementen.

Zowel de 18de als de 19de en 20ste / 21ste -eeuwse kaarten en luchtfoto's tonen aan dat het projectgebied duidelijk onbebouwd was. Er stonden ook steeds bomen op het projectgebied, dit in een eerder los en spontaan verband. De bomen moeten vrijwel steeds aanwezig geweest zijn minstens sinds de 2de helft der 18de eeuw en dit zeker tot in 1939. Dit alles toont aan dat de ondergrond wellicht relatief goed bewaard bleef. Zo er al verstoringen geweest zouden zijn, waren deze wellicht eerder oppervlakkig.

Binnen het projectgebied zijn er geen archeologische waarden bekend. Binnen een straal van 1 km rondom het projectgebied liggen vijf CAI locaties. Het betreft de volgende CAI-locaties: voor de Nieuwe Tijd CAI 101880 en CAI 103335, voor de Nieuwste Tijd tot heden: CAI 165619 en CAI 165645 en voor de onbepaalde cai-locaties: CAI 218332.

Conclusie met betrekking tot de besproken CAI-locaties. Uit de bespreking van de CAI-locaties blijkt dat vooral dat er indicatoren zijn met betrekking tot de Nieuwe en Nieuwste Tijd. De nadruk lijkt vooral te liggen op walgrachtsites. Oudere periodes worden niet gemeld, vermoedelijk omdat er weinig gezocht wordt in de regio en er bijgevolg ook weinig vondstmeldingen gedaan worden.

Binnen een straal van 1000 meter rondom het projectgebied werden er zes archeologienota's opgesteld: archeologienota 2956, archeologienota 3346, archeologienota 5946, archeologienota 7010, archeologienota 13229 en archeologienota 14068.

Conclusie met betrekking tot de besproken (archeologie)nota's. Ook de archeologienota's geven geen al te duidelijk beeld. In een drietal gevallen werd er geen verder onderzoek opgelegd en dit om diverse redenen (beperkte oppervlakte, zware verstoring, gebrek aan potentieel, gebrek aan relevantie…). In een uitzonderlijk geval werd gewezen op het archeologisch potentieel en de kenniswinst naar de gechiedenis van de regio toe. Zo er toch een proefsleuvenonderzoek gebeurde, dan leverde dit geen interessante data op (niet dateerbaar, 19de eeuw, recent,…). Kortom ieder verder onderzoek kan alleen maar bijdragen aan de archeologische en historische kenniswinst van de regio.

Toch kan er op basis van de huidige gegevens geen uitsluitsel gegeven worden over eventueel te verwachten sporen. Het projectgebied bevindt zich immers landschappelijk en historisch gezien in een omgeving met archeologisch potentieel. Op basis hiervan kunnen sporensites aanwezig zijn, gaande van de Steentijd tot en met de Nieuwste Tijd. Binnen een straal van minimaal 1 km rondom het projectgebied werd reeds archeologisch onderzoek middels proefsleuven uitgevoerd.

Resultaten van het vooronderzoek met ingreep in de bodem

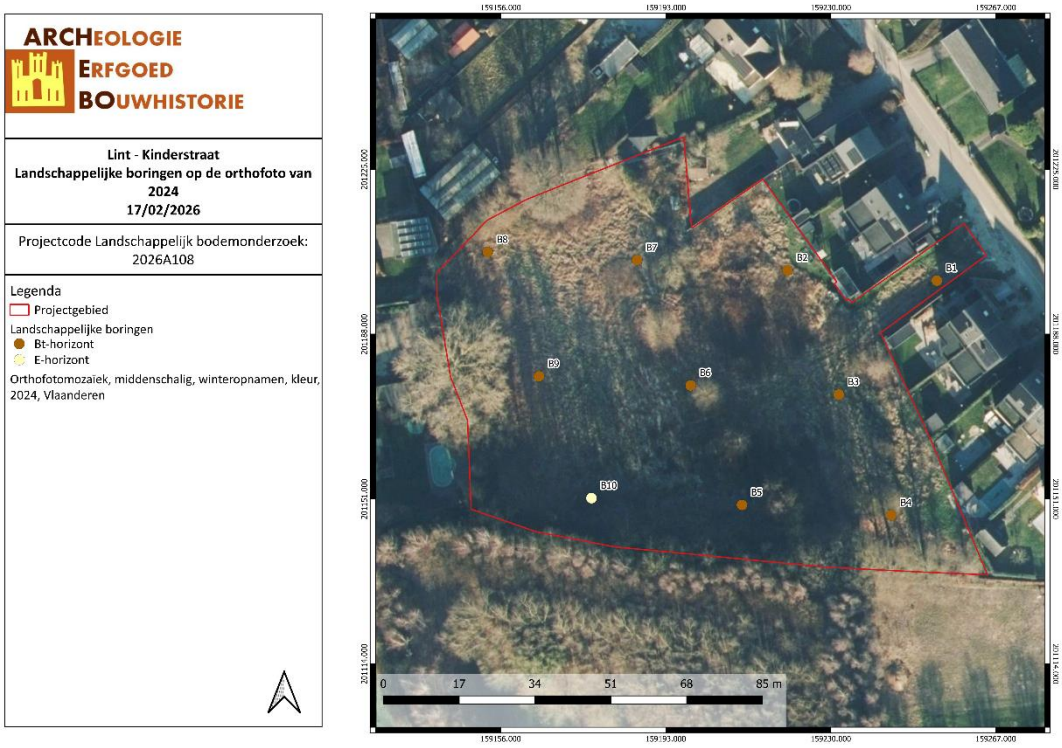
In alle landschappelijke boringen werd een Bt-horizont aangetroffen. De Ap-horizont bestond uit een donkerbruine tot grijsbruine kleur en was ca. 10 à 40 cm dik. In boring B2 werd hieronder een puinlaag aangetroffen met een dikte van ca. 20 cm. In boring B10 werd een uitgeloogde E-horizont aangetroffen met een dikte van ca. 20 cm. Hieronder werden in alle boringen een Bt-horizont aangetroffen met roestverschijnselen. Op basis van de landschappelijke boringen is de Bt-horizont over het volledige terrein bewaard. Wel is de B horizont slecht ontwikkeld. Er is bijgevolg een kans op het aantreffen van steentijd artefactensites. Het verkennend archeologisch booronderzoek bevestigde deze resultaten, al werden er in het noorden en centraal ook boringen gestuit en werden er ook verstoorde profielen aangetroffen. Er werden geen steentijd artefacten aangetroffen waardoor verder steentijdonderzoek niet noodzakelijk bleek.

De resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek en het verkennend archeologisch booronderzoek werden tijdens het proefsleuvenonderzoek bevestigd. Er werden tijdens het proefsleuvenonderzoek in totaal 8 profielputten aangelegd met een goede spreiding om de bodemopbouw binnen het projectgebied op een voldoende wijze te bestuderen. Binnen het volledige projectgebied werd eenzelfde bodemopbouw aangetroffen. De akkerlaag was bruin van kleur en 20 à 40 cm dik. Hieronder lag de bleek witgele, slecht ontwikkelde Bt horizont. In sommige profielen zijn er oranje roestvlekken aanwezig. In de Bt horizont waren mangaanspikkels aanwezig.

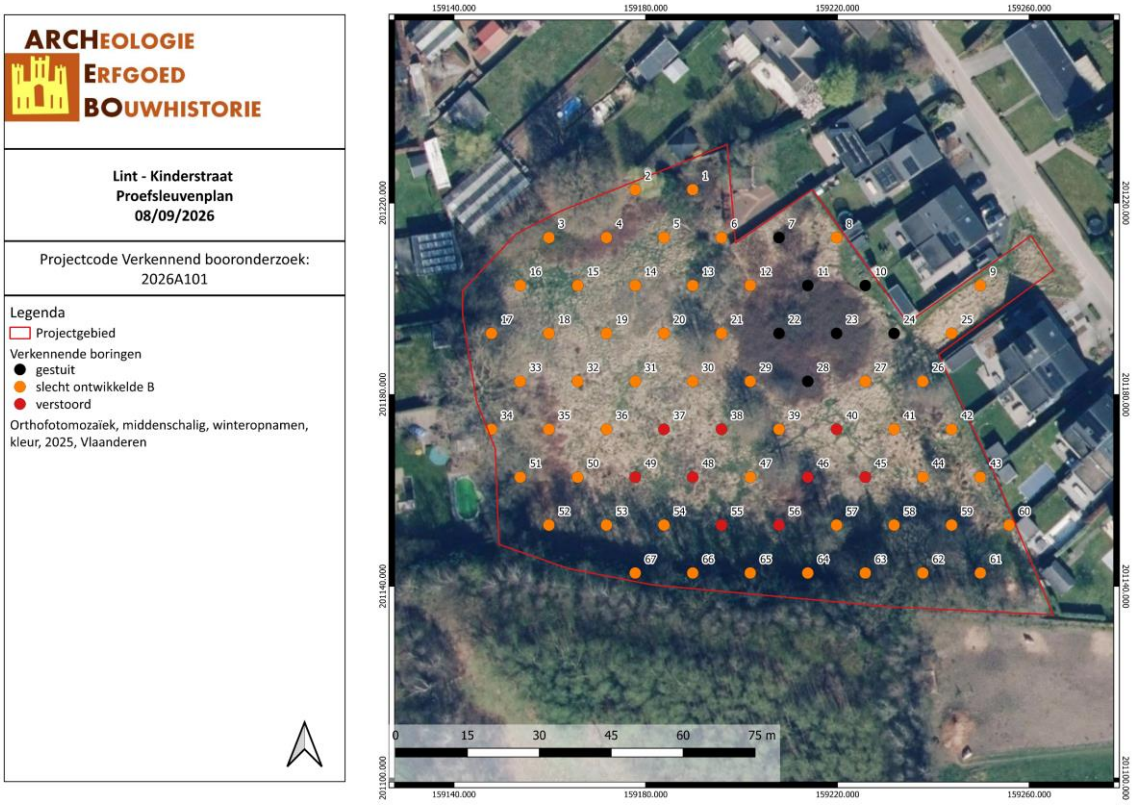
Er werden twee archeologische sporen aangeduid. Beide sporen werden aangetroffen in werkput 2. Het gaat om twee zeer ondiep bewaarde spitstroken.

Verder werden er enkel recente verstoringen aangetroffen. Deze verstoringen zijn vooral geconcentreerd in het noorden van werkputten 3 en 4, waar het gaat om grote vergraven oppervlakten, en in werkputten 5 en 6, waar het gaat om recente kuilen met veel materiaal uit de eerste helft van de 20ste eeuw zoals glazen flessen, geëmailleerde metalen potten en pannen, industrieel wit aardewerk etc.

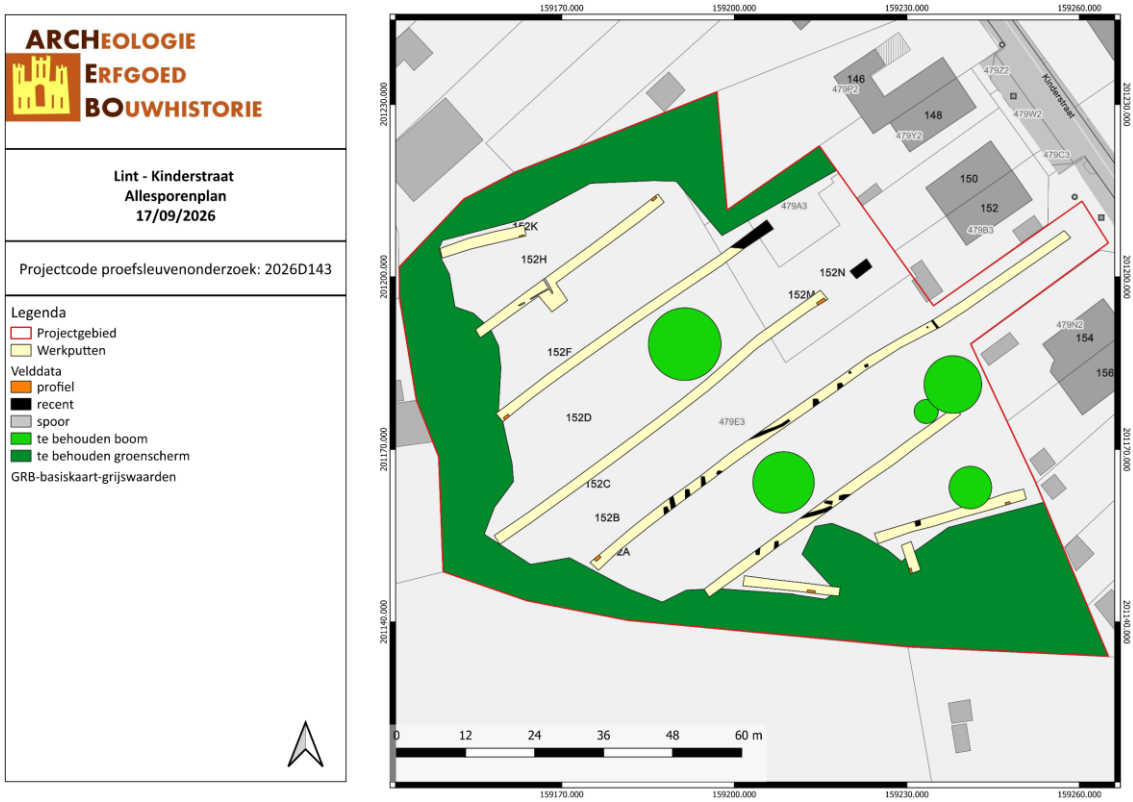
Aangezien de aangetroffen sporen off-site fenomenen betreffen en er geen structuren werden aangetroffen, wordt de kans op kennisvermeerdering zeer laag ingeschat. Vervolgonderzoek wordt bijgevolg niet noodzakelijk geacht.

Figuur 2: Landschappelijke boringen (Archebo bv, 2026)

Figuur 3: Verkennende boringen (Archebo bv, 2026)

Figuur 4: Allesporenplan (Archebo bv, 2026)

Gemotiveerd advies

Het gemotiveerd advies is gebaseerd op basis van het verslag van resultaten na een door ARCHEBO bv op 17 februari 2026 uitgevoerd landschappelijke bodemonderzoek, een op 8 september 2026 uitgevoerd verkennend archeologisch booronderzoek en een op 16 september 2026 uitgevoerd proefsleuvenonderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

Op basis van de verzamelde gegevens uit het vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van een landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek, wordt er **geen** archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van een vlakdekkende opgraving aanbevolen.

Conclusie

De geplande werken zullen het archeologisch niveau verstoren, maar gezien het ontbreken van archeologisch potentieel van het terrein, is het niet opportuun om verder archeologisch onderzoek te adviseren. Daarom stelt ARCHEBO bv voor het terrein definitief vrij te geven.

Het uitgevoerde vooronderzoek is volledig. Alle revelante beschikbare bronnen zijn geraadpleegd.

Binnen het onderzoeksgebied dient geen verder archeologisch onderzoek te gebeuren in welke vorm dan ook.

Deze nota ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplicht indien er alsnog archeologische resten aan het licht komen.

3 FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering van het projectgebied op het GRB (Geopunt, 2023) 3
Figuur 2: Landschappelijke boringen (Archebo bv, 2026) 10
Figuur 3: Verkennende boringen (Archebo bv, 2026) 10
Figuur 4: Allesporenplan (Archebo bv, 2026) 11